

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.146/2010/8. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2012. évi szeptember hó 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntető ügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. évi szeptember hó 21. napján kihirdetett B.1/2009/16. számú **ítéletét I.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja**, az 1 rb. hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetteként értékelt cselekményt 1 rb. a Btk.250.§.(1) bekezdése szerinti vesztegetés büntettének minősíti.

Ezért és a terhére rótt bűncselekményekért halmazati büntetésül - a mellékbüntetés érintetlenül hagyásával - 2 /kettő/ év börtönre **í t é l i .**

A vagyoneklobzást az I.r. vádlottól lefoglalt és a bűnjelnyilvántartó könyv Bj.I.401/2008. szám alatt nyilvántartott 1 db. téztafőző, 2 db. kétfogantyús lábas, 2 db. nyeles hússütő, 2 db. kétfogantyús fazék, 1 db. keverőtál, 2 db. kétfogantyús ksfazék, 2 db. nyeles kiöntő, 1 db. műanyag fedő, 2 db. edényszűkítő és 1 db. kerek kiegészítő edényekre elrendeli, mellőzve az elkobzást és a megsemmisítést kimondó rendelkezést, ezen túl 30.000.- /Harmincezer/ Ft további vagyoneklobzást rendel el.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Győr- Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2010. szeptember 21. napján kihirdetett B. 1/2009/16.szám alatti ítéletével négy vádlott büntetőjogi felelősségéről határozott. Az ítélet II. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett, így e vonatkozásban nem képezi felülbírálat tárgyát. A bíróság I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 250.§ /1/ és /3/ bekezdése szerint minősülő 3 rb hivatalos személy

által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetében, ezért halmazati büntetésül 3 évi börtönbüntetésre, 50.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte és 46.000 Ft vagyonekobzást rendelt el vele szemben. Rendelkezett arról, hogy a pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 1.000 Ft-onként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni. Az eljárás során lefoglalt edénykészlet elkobzását, majd megsemmisítését rendelte el és kötelezte a vádlottat az őt érintő bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen I. r. vádlott enyhítésért, míg védője megalapozatlanság, téves jogi minősítés miatt, valamint szintén enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A kijelölés folytán másodfokon eljáró Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a megyei bíróság ítéletének tényállását megalapozottnak találta. Indítványozta ugyanakkor az 5.000 Ft átvételével megvalósított cselekmény vonatkozásában, hogy az ítélet tábla erre nézve a vesztegetés alapesetét állapítsa meg, hiszen a pénz átvételéhez nem köthető olyan konkrét kötelességszegés, amely az első fokú bíróság általi minősítést megalapozná. Az ítélet további korrekcióját látta szükségesnek a vagyonekobzásra, illetve elkobzásra vonatkozó egyes rendelkezéseket illetően is. A Btk. 77/B.§ /1/ bekezdés a/ pontjából, valamint a 77/C.§ /1/ bekezdés a/ pontjából következően álláspontja szerint a **I.r. vádlottól** lefoglalt edénykészlet, - mint a bűncselekményből származó vagyon - vonatkozásában nem elkobzásnak, hanem vagyonekobzásnak van helye. Ebből adódóan a pénzben meghatározott vagyonekobzás összegét is csökkenteni kell az edények szakértő által meghatározott - 16.000 Ft-nyi - értékével. Hivatkozott a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban arra is, hogy az első fokú bíróság ítéletében nem jelölte meg, hogy a törvénymódosítás folytán az elkövetéskor vagy elbíráláskor hatályos törvényt alkalmazta-e. Ezzel kapcsolatos álláspontja szerint a vádlottra nézve az elkövetéskor hatályos törvény ad lehetőséget a kedvezőbb elbírálásra. Az ide vonatkozó 56.számú Bkv. felhívása mellett a bűnösségi körülmények körét is pontosítandónak találta, indítványozva, hogy az ítélet tábla az enyhítő körülmények köréből mellőzze a büntetlen előéletre történt hivatkozást, hiszen a vádlott a bűncselekményt olyan beosztás felhasználásával követte el, amelynél a büntetlen előélet alkalmazási feltétel, így az adott körülmény a vádlott javára nem értékelhető. A kiszabott büntetéssel kapcsolatosan utalt arra, hogy a főbüntetés a büntetési tételkeret alsó határát kevéssel haladja meg, így annak enyhítése nem indokolt. Sérelmezte, hogy az első fokú bíróság a törvényi feltételek megléte ellenére a vádlottat nem tiltotta el a közügyek gyakorlásától, ugyanakkor jelezte, hogy erre a súlyosítási tilalom miatt a másodfokú eljárásban már nincs törvényes lehetőség. Mindezek alapján a megyei bíróság ítéletének az átiratban írtak szerinti megváltoztatását, egyebekben pedig helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezést, irányát tekintve változtatás nélkül fenntartotta. Az első fokú eljárásban előterjesztett védelmi bizonyítási indítványok elutasítása miatt a tényállást megalapozatlannak találva első sorban a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását kérte. Amennyiben ezt az ítélőtábla nem találná szükségesnek álláspontja szerint az adott tényállás mellett is az állapítható meg, hogy a megyei bíróság részben tévesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, másrészt pedig a cselekményeket tévesen minősítette. E körben hivatkozott arra, hogy a megyei bíróság ítélete nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a vádlott cselekményeit miért vesztegetés büntették és miért nem hivatalai visszaélés büntették minősítette. Hivatkozott arra, hogy a vesztegetés büntette akkor valósul meg, ha az elkövető közhatalmi funkciójával él vissza, ilyenről az ítélet 6. oldal első bekezdésében írt cselekmény kapcsán beszélni nem lehet, hiszen a mentésre szoruló személynek az autómentés lehetőségére tett ajánlata, tájékoztatása során a rendőr nem közhatalmi funkciót gyakorol, másrészt a tényállás nem tartalmazza, hogy I. r. vádlott a vádlott-társainak jelezte, hogy autómentés céljából jelenjenek meg a helyszínen. Ekként törvényi tényállási elemek hiányában ez esetben bűncselekmény nem valósult meg. A másik két cselekménnyel kapcsolatosan a védő annak a véleményének adott hangot, hogy azok amúgy is egy cselekménnyé vonhatók össze, emellett megállapítható, hogy az edények eltulajdonítása során I. r. és társai között nem történt megállapodás,- előny kérése, vagy elfogadása - amely miatt a cselekmény a vesztegetés bűncselekményét megvalósítaná. Az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott később jelent meg vádlott-társainál kérve tőlük az általuk eltulajdonított árúból maga számára is, ugyancsak nem rendőri minőségében, ekként cselekménye legfeljebb a Btk. 225.§-a szerinti hivatali visszaélés büntették vagy a Btk. 244.§ /3/ bekezdés b/ pontja szerinti bűnpártolás büntették minősülhet. Ezen enyhébb minősülésre, az igen jelentős időmúlásra és a büntetőeljárásból fakadó egyéb joghátrányokra is figyelemmel a védő úgy látta, hogy jelenleg már nem szükséges a védencével szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, ezért a büntetés enyhítését és a végrehajtásának felfüggesztését kérte.

I. r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen elmondta, hogy rendőri szolgálati viszonyának megszűnését követően egy középiskolásban szakoktatóként dolgozott, 2012. július 1-e óta pedig mentőápoló. Édesanyja szívbillentyű műtéten esett át, folyamatos ápolást igényel. Gyermeke 9 éve, iskolás, felesége az OTP Banknál havi 150.000 Ft-ot, míg ő 85.000 Ft-ot keres. 40.000 Ft lakástörlesztésük van havonta.

A fellebbezésekre tekintettel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ /1/ és 349.§ /1/ bekezdése értelmében a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában.

Ennek eredményeként a védelem részben enyhítést célzó fellebbezését és a fellebbviteli főügyészség eltérő minősítésre és vagyonelkobzásra irányuló indítványát alaposnak, egyebekben a fellebbezést alaptalannak találta.

A megyei bíróság az eljárási szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. Minden szükséges és lényeges bizonyítékot beszerzett és tárgyalás anyagává tett, amely a megalapozott tényállás megállapításához szükségeltetett. A védelmi kifogásokkal szemben törvényesen használta fel az ügyben keletkezett lehallgatási anyagot is, hiszen a titkos információ gyűjtés során, úgy az elrendelés, megszerzés, mint a felhasználhatóság körében elvégzendő tevékenységek - beleértve a nyomozás elrendelésének, vagy a feljelentés megtételének idejét is - minden szempontból megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a nyomozóhatóságnak 2007.november 24-ig szolt az engedélye a titkos információ gyűjtés keretében történő telefonlehallgatásokra. Az ügyben a feljelentésre pedig 2007. november 27. napján került sor. A Be. 206/A.§ /1/ bekezdés b/ pontjában megkívánt haladéktalanság követelményének tehát a nyomozóhatóság teljes mértékig eleget tett. Az, hogy a vád tárgyává tett cselekmények a lehallgatási időszakon belül korábbra esnek, a felhasználhatóság szempontjából nem bír relevanciával, a nyomozóhatóság döntési jogkörébe tartozik, hogy a bűncselekmény elkövetésére utaló adatok megszerzését követően leáll az információ gyűjtésben, vagy a még rendelkezésre álló időt kihasználva folytatja ezen tevékenységét.

A megyei bíróság a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, összevetette. Megfelelő indokolással ellátott okszerű, logikus bizonyítékértékeléssel, mérlegeléssel állapította meg a tényállást, mely mentes a Be.351.§ /2/ bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól. A tényállás a bíróság által elfogadott bizonyítékokon és az azok alapján levonható helyes ténybeli következtetéseken alapszik. Lényegében már az ügyészi vád is sokkal szűkebb körű, mint ami a lehallgatási anyagból egyébként következhetne, úgy az ügyészség, mint a bíróság is csak azokat a cselekményeket állapította meg, tette a tényállás részévé, amelyeket teljes mértékig leigazoltnak vélt, így a tényállás felderítetlenségéről beszélni nem lehet, további bizonyítást az első fokú bírósággal egyezően az ítéletábla sem látott szükségesnek. Lényegében a tényállásban rögzített alaptényeket I. r. vádlott sem vitatta, azoknak csupán más színezetet, irányultságot kívánt adni.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a megyei bíróság I. r. vádlott bűnösségére. Egy cselekmény kivételével helyes a bűncselekmények megnevezése, rendbelisége és jogi minősítése is. Az ítéletábla e körben sem a minősítésre, sem a rendbeliségre vonatkozó védelmi indítványt nem tudta osztani. I. r. vádlott a cselekmények idején a REBISZ Autópálya rendőrséghez beosztott helyszínelő és vizsgáló munkakörben dolgozott főtörzsőrmesteri rendfokozatban, ekként a Btk. 250.§-ának megvalósulásához megkívánt hivatalos személy fogalma alá esett, akinek

a működését különböző normarendszerek szabályozták. A tényállásból megállapíthatóan a vádlott-társakkal való kapcsolata is beosztásából, munkaköréből eredt, a terhére rótt bűncselekmények is hatáskörében történő eljáráshoz, működéséhez kapcsolhatók még akkor is, ha az előny kérése, illetve elfogadása a hivatali ténykedés befejezését követően, később történt. Az egy-egy edénykészlet kérése és átadása egyértelműen a 2007. szeptember 5-i rendőri szolgálatának ellátásával függött össze. A jogtalan előnyt úgy **III.r. vádlottól**, mint **IV.r.vádlottól** azért kérte és kapta, mert megszegve az 1994. évi XXXIV. Rendőrségi Törvény 13.§ /1/ és /2/ bekezdésében és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011./IX.22./ BM. Rendelet /4/ § /3/ bekezdésében írt kötelezettségét, felettese utasítására történt eljárása során nem akadályozta meg társai lopási cselekményét, mindarról a felettesének nem tett jelentést, sőt valótlanul állította, hogy a felborult kamion rakományából lopás nem történt.

Ezzel a magatartásával teljes mértékig kimerítette a Btk. 250. § /1/ bekezdésében meghatározott és a /3/ bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntettét. A hivatalos személy részéről működésével kapcsolatban kért vagy elfogadott jogtalan előny esetén nem lehet helye hivatali visszaélés büntette megállapításának, ez utóbbi bűncselekmény esetén a jogtalan előnynek a hivatalos személy köteleességszegő magatartásából kell származnia, s nem annak ellentételezése, mint a vesztegetés esetében. A vádlott adott cselekménye nem vonható össze egy rendbeli bűncselekménnyel sem, hiszen a tényállásszerű magatartás teljes egészében megvalósult mind a III.r., mind a IV. r. vádlottat érintően is. A Btk. 244.§ /1/ és /3/ bekezdés b/ pontja szerint minősülő bűnpártolás pedig azért nem jöhet szóba, mert ez esetben a tárgyi bűnpártoló az alapcselekmény elkövetőjének - s nem saját- érdekében működik közre a bűncselekményből származó előny biztosításában.

A harmadik cselekmény kapcsán az ítéletábra osztotta a fellebbviteli főügyészség indítványát, maga is úgy látta, hogy köteleességszegés nem köthető oksági viszonyban az 5.000 Ft átadásához. Ugyanakkor ez esetben sem kerülhetett sor a vádlott felmentésére, vagy eltérő minősítésre. A lehallgatási anyagból kitűnően a vádlottak közt egy bejáratott kapcsolatrendszer állt fenn, melynek célja az volt, hogy az autómentéssel foglalkozó vádlottak **I.r.** vádlott közreműködése révén minél több munkalehetőséghez jussanak. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelmű, hogy II. r. vádlott I. r. vádlott részére, annak működésével kapcsolatosan adott át 5.000 Ft-ot. Ilyen esetben a vesztegetés bűncselekményének alapesete akkor is megvalósul, ha a konkrét eset, a hivatalos személy ténylegesen kifejtett magatartása, az elkövetés körülményei nem tárhatók fel teljes egészében, de a jogtalan előny mindenképpen a hivatalos személy működéséhez köthető, akár abban a formában is, hogy csak a jövőre nézve, a hivatalos személy „jóindulatának” elnyerése érdekében történik.

Mindezek alapján az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét I. r. vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján megváltoztatta, az 1 rb. hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettként értékelt cselekményt 1 rb. a Btk.250.§.(1) bekezdése szerint minősülő és büntetendő vesztegetés büntettként minősítette.

A részben eltérő minősülésre tekintettel a másodfokú eljárásban új büntetés kiszabása vált szükségessé, melynek során az ítélet tábla az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazva lényegében az első fokú bíróság által feltárt bűnösségi körülményekre volt figyelemmel azzal, hogy az enyhítő körülmények köréből az ügyészi indítványnak megfelelően mellőzte a büntetlen előéletre utalást, ugyanakkor nagyobb nyomatékkal értékelt a cselekmény elkövetése óta eltelt 5 éves időmúlást. Erre, valamint az egyik cselekmény enyhébb minősülésére figyelemmel látott lehetőséget a súlyosabb bűncselekmények törvényi minimumában- 2 évben- meghatározott büntetés kiszabására. Ennél enyhébb tartamú büntetés- főként felfüggesztett formában- azonban már a vádlott kedvező személyi körülményei ellenére is törvénysértő lenne. A súlyosabb két bűncselekményre előírt 2-8 éves tételkeret tükrözi azt a törvényhozói szándékot, hogy a hivatalos személyek viszonylatában a magasabb elvárások mellett súlyosabb következményeket is von maga után az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetése.

A megyei bíróság által az I. r. vádlottal szemben alkalmazott mellékbüntetés kiszabására törvényesen és indokoltan került sor, ezért annak mellőzését, vagy mértékének megváltoztatását az ítélet tábla nem találta szükségesnek.

Teljes egészében osztotta az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség indítványát a vagyonelkobzást illetően. A Btk.77/B.§ /1/ bekezdés e/ pontja vagyonelkobzást rendel arra a vagyonra, amely az adott vagyoni előny tárgya volt. A 77/C. § /1/ bekezdés a/ pontja arra az esetre írja elő a vagyonelkobzást pénzüsszegben kifejezve, ha a vagyon már nem lelhető fel. Az első fokú bíróság ezeket a rendelkezéseket nem tartotta megfelelően szem előtt, így nem az eljárás során lefoglalt edénykészlet vagyonelkobzásáról, hanem annak szakértő által megállapított pénzbeni értékére nézve elrendelt vagyonelkobzásról döntött. Az edénykészletnek a Btk. 77.§ /1/ bekezdés d/ pontjára alapított elkobzása, majd egyben megsemmisítése ekként nem felel meg a törvényi előírásoknak, ezért az ítélet tábla ezen rendelkezések megváltoztatásával a Btk. 77/B. § /1/ bekezdés e/ pontja alapján a rendelkező részben írtak szerint határozott a lefoglalt dolgok sorsáról, ezzel együtt a pénzben kifejezett vagyonelkobzás összegét 16.000 Ft-tal csökkentette.

Tekintve, hogy az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét I. r. vádlott vonatkozásában egyebekben a Be.371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2012. szeptember hó 4. napján

Dr.Kovács Tamás sk.Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.Dr. Miklós Mária sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Z á r a d é k:

Ez az ítélet és ezáltal a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. szeptember hó 21. napján kihirdetett B.1/2009/16. szám alatti ítéletének meg nem változtatott része I.r. vádlott vonatkozásában 2012. szeptember 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2012. szeptember hó 4. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó